

Kamu Yönetimi Bakış Açısıyla Kamu Politikasının Ortaya Çıkışı ve Analizi¹

Hüseyin Gül, Güven Şeker

Dr. Öğretim Üyesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF, Kamu Yönetimi Bölümü, huseyingul@adu.edu.tr,
ORCID: 0000-0001-7584-8354

Adjunct Professor, Carleton University,, Norman Paterson School of International Affairs, guvenseker@cunet.carleton.ca,
ORCID: 0000-0003-4766-7921

Makale Bilgisi

Özet

Makale Tarihsel Süreci:

Geliş Tarihi: 15/08/2024

Düzenleme Tarihi: 16/10/2024

Yayın Tarihi: 31/12/2024

Anahtar Kelimeler: Kamu Politikası, Kamu Yönetimi, Etkinlik, Bürokrasi

JEL Kodları: H11, H83, P16, P35

Bu çalışmada, kamu politikası ile kamu yönetimi arasındaki ilişki ele alınmış; politika oluşturma süreçleri ve bu süreçlerin etkinliği detaylı bir şekilde incelenmiştir. Kamu politikası, toplumsal sorunların çözülmesi ve vatandaşların ihtiyaçlarının karşılanması açısından büyük bir öneme sahiptir. Etkili çözümler üretebilmek için politika sorunlarının doğru bir şekilde analiz edilmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Türkiye’de kamu yönetimi, tarihsel, siyasi ve sosyo-ekonomik faktörlerin etkisiyle şekillenmiş ve siyasetle yakın bir ilişki içinde gelişmiştir. Çalışmada, politika süreçlerinin etkinliğinin ve hedeflere ulaşma düzeyinin, kamu politikalarının başarısını doğrudan etkilediği vurgulanmaktadır. Bunun yanı sıra, bürokrasinin önemi, sürdürülebilir politikalar için vatandaş katılımının artırılması ve bilimsel temelli karar alma süreçlerinin gerekliliği üzerinde durulmuştur.

The Emergence and Analysis of Public Policy from the Public Administration Perspective

Article Info

Abstract

Article history:

Received: 15/08/2024

Revised: 16/10/2024

Publication: 31/12/2024

Keywords: Public Policy, Public Administration, Efficiency, Bureaucracy

JEL Codes: H11, H83, P16, P35

This study examines the relationship between public policy and public administration, focusing on policy-making processes and their effectiveness. Public policy plays a crucial role in addressing societal issues and meeting the needs of citizens. Analyzing and evaluating policy problems is essential to develop practical solutions accurately. In Turkey, public administration has been shaped by historical, political, and socio-economic factors and has evolved in close connection with politics. The study emphasizes that the effectiveness of policy processes and the degree to which goals are achieved directly influence the success of public policies. Additionally, it highlights the importance of bureaucracy, increasing citizen participation in sustainable policies, and the necessity of decision-making processes based on scientific foundations.

¹ Gül, H., & Şeker, G., (2024). Kamu Yönetimi Bakış Açısıyla Kamu Politikasının Ortaya Çıkışı ve Analizi, *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Çalışmalar Dergisi*, 5(2), 485-505, .DOI: 10.62001/gsijses.1533304

GİRİŞ

Kamu politikası ve kamu yönetimi, modern devletlerin toplumsal sorunlara çözüm üretme ve vatandaşların refahını artırma çabalarının merkezinde yer almaktadır. Bu iki alan, devletin işleyişini ve toplumla olan ilişkisini şekillendiren en önemli yerde bulunmaktadır. Kamu politikası, devletin yapmaya veya yapmamaya karar verdiği her şey olarak tanımlanabilir. Bu kararlar, siyasi gücü elinde bulunduranlar tarafından alınarak bürokrasinin kamu görevlileri tarafından uygulanır. Dolayısıyla, kamu politikası ve kamu yönetimi, aynı madalyonun iki yüzü gibidir; biri karar verirken diğeri uygular, bu iki süreç tüm modern ulus devlet yapılanmalarında birbirinden ayrılmaz (Shafritz, Russell, Borick, & Hyde, 2023).

Kamu politikası ve kamu yönetimi arasındaki bu ilişki, tarihsel, siyasi ve sosyo-ekonomik dinamiklerin etkisi altında şekillenmiştir. Özellikle Türkiye gibi ülkelerde, kamu yönetimi ve kamu politikası, Osmanlı İmparatorluğu'ndan miras kalan merkezîyetçi ve bürokratik geleneklerin yanı sıra, Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen reformlarla modernleşme çabalarının bir bileşimi olarak ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, kamu politikalarının oluşturulması ve uygulanması sürecinde, siyasi aktörlerin ve bürokrasinin rolü büyük önem taşımaktadır (Peters, 2021b).

Kamu politikası oluşturma süreci, politika sorunlarının tanımlanması, politika önerilerinin geliştirilmesi, meşrulaştırılması, uygulanması ve değerlendirilmesi gibi aşamaları içermektedir. Bu süreçte, politika yapıcılarının rasyonel ve bilimsel temellere dayalı kararlar alması gerekmektedir. Ancak, siyasi baskılar, bürokratik engeller ve kaynak yetersizlikleri gibi faktörler, politika oluşturma sürecini karmaşık hale getirmektedir. Ayrıca, kamu politikalarının başarısı, politika süreçlerinin etkinliği ve programların hedeflerine ulaşma düzeyi ile ölçülmektedir. Bu bağlamda, bürokrasinin politika uygulama sürecindeki rolü ve etkisi de büyük önem taşımaktadır (DiNitto & Johnson, 2016).

Kamu politikası ve kamu yönetimi alanında etkili müdahalelerin tasarlanabilmesi için politika sorunlarının yeterince anlaşılması ve kavramsallaştırılması gerekmektedir. Bu politika sorunlarının bir şekilde nesnel ve açıkça tanımlanabilir olduğu düşünülebilir, ancak bunlar siyasete dolayısıyla yoruma tabidir ve çoğu zamana bunların bir ürünüdür. Bir politika sorununa ilişkin tek bir soru olmayabileceği gibi bu sorunun nasıl ele alınacağına dair tek bir kavramsal tanımlama olmayabileceğini anlamak da önemlidir. Örneğin, uyuşturucu sorunu ne tür bir sorundur? Bu bir kolluk sorunu mu, sağlık sorunu mu, yoksa sosyal yerinden edilme sorunu mu? Silah kontrolü, kanun uygulama meselesinden öte bir halk sağlığı politikası olarak çerçevelenebilir mi? Sorunların bu şekilde çerçevelendirilmesi, yalnızca üstlenilecek müdahale türlerini değil, aynı zamanda politikayla ilgili bütçe ve personel kaynaklarını elde edecek kamu sektörü içindeki aktörleri de belirleyen çok önemli bir siyasi süreçtir. Elbette, çerçevenin doğruluğu, politika sorununun gerçekten “çözülmüş” olup olmadığını ve vatandaşların bireysel olarak ne tür sonuçlar bekleyebileceğini belirleyen önemli süreçlerdir (Peters, 2021a).

Türkiye'de kamu yönetimi ve kamu politikası, tarihsel, siyasi ve sosyo-ekonomik dinamiklerin etkisi altında şekillenmiştir. Çalışma, kamu politikası ve kamu yönetimi alanında etkili müdahalelerin tasarlanabilmesi için politika sorunlarının yeterince anlaşılması ve kavramsallaştırılması gerektiğini vurgulamaktadır. Kamu politikalarının başarısının değerlendirilmesi ve geri bildirim mekanizmalarının etkin bir şekilde işletilmesi, politika süreçlerinin iyileştirilmesine katkı sağlayacaktır (Shafritz, Russell, Borick, & Hyde, 2023).

Çalışmada kamu politikası devletin toplumsal sorunlara çözüm üretme ve vatandaşların ihtiyaçlarını karşılama kapasitesini belirleyen kritik bir unsur olarak ele alınmıştır. Bu nedenle, kamu politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında şeffaflık, hesap verebilirlik ile katılımcılık ilkelerinin benimsenmesi, kamu yönetiminin etkinliğini ve kamu politikalarının başarısını artıracığına ilişkin bakış açısı ortaya konulmuştur.

KAVRAMSAL VE TARİHSEL ARKA PLAN

Kamu politikası, kamu yönetimi ve siyaset bilimi disiplinlerinin kesişim noktasında yer alan, devletin toplumsal sorunlara yönelik stratejik müdahalelerini ifade eden bir kavramdır. Bu bölümde, kamu politikası kavramının teorik temelleri ve tarihsel gelişimi ele alınacaktır. İlk olarak, kamu politikası kavramının ne anlama geldiği ve bu kavramın kamu yönetimi ile olan ilişkisi incelenecektir. Ardından, kamu politikasının tarihsel arka planı ve bu alandaki önemli gelişmeler değerlendirilecektir. Bu bağlamda, kamu politikasının nasıl ortaya çıktığı, hangi faktörlerin etkisiyle şekillendiği ve günümüzde nasıl bir evrim geçirdiği üzerinde durulacaktır. Bu genel giriş, kamu politikası kavramının ve tarihsel gelişiminin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacak ve sonraki bölümlerin temelini oluşturacaktır.

Kamu Politikası Kavramı

Kamu yönetiminin, yaptıkları veya yapmadıkları her şey kamu politikasıdır (Dye, 1987:3). Tüm bu kararlar, karar almama durumları da dahil olmak üzere, siyasi otoriteyi elinde bulunduranlar tarafından alınır ve bürokrasi tarafından hayata geçirilir. Bu nedenle, kamu politikası ve kamu yönetimi, aynı madalyonun iki yüzü gibidir; biri karar alırken, diğeri bu kararları uygular. Bu iki süreç birbirinden ayıramaz, çünkü biri olmadan diğeri var olamaz. Ancak, politika oluşturma sürekli bir süreç olduğu için uygulama ile sona eremez. Devlet herhangi bir eylemde bulunduğu anda, eleştirilenler genellikle bu eylemi daha iyi gerçekleştirme yollarını önerirler. Bu geri bildirim, vatandaşların şikayetlerinden gazetecilik araştırmalarına kadar gayri resmi bir nitelik taşıyabilir veya bir kurum ya da yasama organı tarafından yapılan program değerlendirmesi şeklinde resmi bir biçim alabilir. Her halükârda, karar vermektan kaçınmak için de olsa yeni kararlar alınmalıdır (Shafritz, Russell, Borick, & Hyde, 2023, s. 8). Smith ve Larimer'e (2018) göre, kamu politikası "devletin zorlayıcı güçleriyle desteklenen amaçlı bir eylem" olarak tanımlanabilir. Bu tanım, kamu yönetiminin iki temel kavramını içerir: (1) kamu politikası hedef odaklıdır ve algılanan bir soruna devlet tarafından verilen bir yanittir, (2) kamu politikası, temelde devletin zorlayıcı güçlerine dayanır. Kamu politikası, tanımı gereği, düzenli yapılar üzerine inşa edilmiştir ve bir yön duygusu sağlar. Kamu yönetimi, bir politika boşluğu içinde var olamaz; statükoyu korumak amacıyla bile olsa, bir şeyler yapmayı hedefleyen siyasiler tarafından yönetilen idari yapılara sahip olmalıdır. Bu nedenle, kamu yönetimi doğası gereği bir politika aracıdır; bu araç iyi, kötü ya da hiç kullanılsa da. Herhangi bir politika, nihai bir karardır ve bu bağlamda kamu politikası, devletin yapmayı veya yapmamayı seçtiği şeydir. Bir devletin siyasi bir soruna yanıt olarak gerçekleştirdiği her eylem kamu politikasıdır. Politika, hiyerarşik bir yapıya sahiptir; en geniş ve kapsayıcı politika en üst seviyede belirlenir. O zaman her seviyede aşağıdan yukarıya giderek daha odaklı politikalar yapılmalıdır. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri başkanı dış politika oluşturma piramidinin tepesinde oturur. Onun altındaki düzinelerce katman, yüzlerce büyükelçilik ve konsolosluğun vize bölümlerinde kimin ABD'ye yasal olarak girebileceği konusunda politika belirleyen (yani kararlar veren) binlerce görevli oturur. Elbette, en alttaki politika, yasa ve yönetmeliklerden büyük ölçüde etkilenir. Michael Lipsky'nin (1980) 'sokak düzeyindeki bürokratlar' olarak tanımladığı alt düzey yetkililer, belirli bir takdir yetkisine sahip oldukları ölçüde politika oluştururlar. Eğer bir vize

başvurusunda bulunan kişi ya da bir polis memurundan trafik cezası alan bir sürücü olarak bu belgenin alıcı tarafındaysanız, bu belge sizin için, politika oluşturma hiyerarşisinde daha üst seviyelerden geliyormuş gibi bir gerçeklik taşır (Shafritz, Russell, Borick, & Hyde, 2023, s. 46). Dolayısı ile kamu politikası yukarıdan aşağıya ya da tersi şekilde de işlese sonuç olarak aynı etkiye sahiptir.

Politika düşüncesi, politikanın doğası ve politikanın kendisinin felsefi olarak organize edilmiş düşüncesi olarak tanımlanır. Bu tanım, dört ana unsuru içerir: (1) tanımsal açıklamalar, (2) politika düşüncesi çalışmasının entelektüel bir yapılandırmasını göstermesi gereken ilkeler ve teoriler, (3) politika araştırmalarındaki disiplinler ve yenilikçi önemi, ve (4) politika düşüncesi sorgulaması için metodolojik sorular (Lee, 2023, s. 1). Kamu politikası, bir devletin düzeni nasıl koruduğu ve vatandaşlarının ihtiyaçlarını nasıl karşıladığı ile ilgilidir. Bu politikaların etkisi, bazen farklı çıkarların bir sonucu olarak ortaya çıkar. Önemli olan, kalkınma beklentilerinin ve bunlardan kaynaklanan kamu politikasının anlaşılmasının, siyasi kararların boyutlarını vurgulamasıdır. Harold Lasswell'den (1936) alıntı yaparak, bu, "kimin neyi, ne zaman ve nasıl yaptığı" sorusuna gelir. Aslında, kamu politikaları, politika aktörleri tarafından benimsenen stratejiler doğrultusunda hizmet alanlarla ilgili ilişkilerdeki seçimlerdir ve her şeyden önce, ortak çıkar konularını ele alan siyasi otoritelerin kararlarıdır. Yani yapılan seçimler, karar verme sürecindeki konularına göre bu kararların aktörler için sahip olduğu beklentiler ve yüklemeler dahilindedir. Etkili devlet inşa etme politikasında, partizan tutum, bilgi paylaşımı, gelir mevcudiyeti, lobicilik çabaları veya kanıtlar dikkate alınır. Bu nedenle, kamu politikaları, sorumluluk eylemleri olarak, bu kararların temelini oluşturan konulara dayandıkları için esasen siyasi kararlardır. Kavramsal netlik sağlamak amacıyla, Fransız ve Frankofon literatürünün, politikadaki aktörlerin çeşitliliğini vurgulamak için kamu politikası ile kamu eylemi arasında bir ayrım yaptığını belirtmek önemlidir. Bu literatürde, her zaman çoğul bir ifade kullanılır: tekil bir kamu politikasından ziyade kamu politikaları. Çoğul kullanım, devlet müdahalelerinin farklı alanlarını ifade eder (Mbarga, 2021, s. 351). Türkiye'de günlük yaşamımızda sıkça kullandığımız "politika" kelimesi, Türkçede iki farklı anlama sahiptir. İlk olarak, politika kelimesi siyaset anlamına gelir ve İngilizce 'deki "politics" kavramının karşılığıdır. İkinci olarak, politika kelimesi izlenen yol, yöntem ve program anlamına gelir ve İngilizce 'deki "policy" kavramını ifade eder. Bu anlamda, Türkçede "siyasa" kelimesi de kullanılmaktadır (Çevik, & Demirci, 2012, s. 11). Ancak literatürde "kamu politikası" kavramı (Gül, 2015; Demir, 2015) yaygın olarak yerleşmiş ve kullanılmaktadır.

Tarihsel Arka Plan

Kamu politikası kavramı, önceleri siyaset bilimi içinde bir alan olan kamu yönetimi alanından ayrılarak ortaya çıkmıştır. Politika analizinin yöntem ve teknikleri, teorisi ve metodolojisinden farklı olarak, mühendislik, yöneylem araştırması, sistem analizi ve uygulamalı matematik gibi alanlardan türetilmiştir. Bu durum, İkinci Dünya Savaşı sonrasında sosyal bilimlerden dışarıdan gelen politika analistlerinin etkisiyle ortaya çıkmıştır. Böylece analistler Analiz, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından ortaya çıkan temel ahlak anlayışı ve hedefleri ele alarak devletin büyük ölçekli politika ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olmuşlardır. Bu uzmanlar, sosyal bilimlerin alanı dışında oldukları için ve daha genel olarak sosyal bilimlerinin getirdiği bağlamsal, değer güdümlü, çok disiplinli bakış açılarından ayrılmış, teknokratik bir şekilde sorunları daha küçük birimlere ayırarak çözüm üretmişlerdir. Bu yönüyle kamu politikası alanının kamu yönetimi disiplininin ayrılması, daha güçlü teknik, rasyonel politika yaklaşımını teşvik eden ve politika yapımında ekonominin yükselişiyle daha da pekişmiş olarak ortaya çıkmıştır. Kamu politikasının Kamu yönetiminden bu denli hızlı kopması, belki de Wilson'ın kamu yönetiminin

siyasetten ayrılmasındaki süreç tahmininden bile daha hızlı olmuştur (Althaus & Threlfall, 2021, s. 287).

Geleneksel yazında kamu politikası uygulaması, kamu yönetiminin konusuydu ve kamu yönetiminin siyasetten bağımsız olması gerekiyordu. Gerçekten de “politika”nın “yönetim”den ayrılmasının o dönemler yönetime, bilimsel bir yaklaşımın uygulanması gerekliliği tartışılıyordu. Ancak günümüzde siyaset ve yönetimin birbirinden tam olarak ayrılmayacağı görülmüştür. Zira günümüzde politika yapım sürecinde iktidar ve muhalefet ilişkileri yanında kamuoyunun harekete geçirilmesi konusu süreçleri doğrudan etkiler hale gelmiştir. İktidarın kamu politikalarını organize etme, finanse etme, kadrolama, düzenleme, yönetme ve koordine etme girişimlerine muhalif olanlar her düzeyde karşı çıkarak, politika sürecinin uygulama aşamasında dahi muhalefetlerini sürdürmektedirler. Muhalifler, uygulamadaki programları geciktirmede veya durdurmada başarısız olursa, sonu gelmeyen idari dava süreçleri ile onları ertelemeye veya durdurmaya çalışabilirler. Kısacası, çatışma, politika uygulamasında devam eden bir faaliyet olarak sürdürülür (DiNitto & Johnson, 2016, s. 27). Guy Peters, politikaları belirleyen fikirlerin, programların, aktörlerin ve devlet kurumlarının karmaşık etkileşimlerinden ortaya çıktığı politika yapım sürecinin unsurlarını tartışmak için kamu politikası tanımını bir adım öteye taşımıştır (Gerston, 2014, s. 5). Bu nedenle, kamu politikasının, kamu yönetimi, devlet faaliyetleri, hedefleri ve kararları arasındaki önemli ortaklıkların altınının çizilmesi gerektiğini vurgular.

Kamu yönetimi, kökleri ekonomi, siyaset bilimi ve diğer disiplinler arası çalışma alanlarına dayansa bile, kamu politikası (formülasyonundan uygulamaya ve değerlendirmeye kadar) kamu yönetimi disiplininin baskın dalı haline gelmiştir (Althaus & Threlfall, 2021). Bu durum, kamu yönetiminin devlet idaresi ve yönetişiminin tüm yönleri ile ilgili anlayışını derinleştirmesi için bir fırsat sunmaktadır. Kamu politikası, devletin toplumsal sorunlara çözüm üretme kapasitesini artırırken, kamu yöneticilerinin bu sorunlara nasıl yaklaştıklarını ve çözüm önerilerini nasıl geliştirdiklerini de şekillendirmektedir (Peters, 2021a).

Bu ilerleme, kamu yöneticilerinin toplumsal sorunlara ve çevresel itici güçler ile ilgili algılarını nasıl yorumladıkları ve çevirdikleri konusunda yeni kavramsallaştırmaların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kamu yönetimi, artık kendisini sadece bir uygulayıcı değil, aynı zamanda bir işbirlikçi ve birincil fon sağlayıcı olarak da görmektedir (Peters, 2021b). Bu değişim, kamu yöneticilerinin politika hedeflerinin ne olduğu konusunda daha geniş bir perspektif geliştirmelerine olanak tanımaktadır.

Yaklaşık 50 yıl önce klasik bir makalede, Cohen ve diğerleri (1972) bu süreci çöp tenekesi modeli olarak adlandırdıkları bir kavramla açıklamışlardır. Bu model, kuruluşlardaki süreçleri anlamak için, bir seçim fırsatı oluşturulurken katılımcılar tarafından çeşitli sorun ve çözümlerin boşaltıldığı bir çöp tenekesi olarak görülebilir. Bu model, kamu yönetiminin karmaşık ve belirsiz sorunlarla başa çıkma yeteneğini vurgulamaktadır.

İlginç bir şekilde, aynı zamanda şehir plancıları olan Rittel ve Webber (1973), birçok kamu politikası ve planlama sorununun 'kötü sorunlar' olarak adlandırılabilen teorisini ortaya atmışlardır. Bu sorunlar, kesin bir formülasyona sahip olmayan, tanımlanması ve çözülmesi güç olan sorunlardır. Kamu yönetimi, bu tür sorunların çözümünde daha gerçekçi beklentiler oluşturmak ve derinlemesine bir anlayış geliştirmek için bu modeli kullanabilir (Shafritz, Russell, Borick, & Hyde, 2023).

1980'ler ve 1990'larda kamu politikasının karmaşıklığı daha belirgin hale geldikçe (Peters, 2021a), kötü sorunlar hem sorunun daha derinden anlaşılması hem de sonuçlar hakkında

kesinlikle daha gerçekçi beklentiler oluşturmak için yararlı bir model haline gelmiştir. Bu bağlamda, kamu yönetimi, karmaşık sorunların çözümünde daha esnek ve uyarlanabilir stratejiler geliştirmeye odaklanmalıdır.

KAMU POLİTİKASI OLUŞTURMA SÜRECİ

Demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla işlediği bir devlette, "bir yurttaş, günün meseleleri hakkındaki görüşlerini kamu politikasına dönüştürme yeteneğine sahip olmalıdır." Ancak, ilerici veya gerileyici politika değişikliğinin yönü, değişimin hızı ve derinliği gibi faktörler kamu politikası kararlarını şekillendirdiği için, yurttaşın bu sürecin her aşamasında yer alması beklenemez. Adalet ve eşitlik standartlarına yaklaşan bir kamu politikası oluşturmanın tek yolu, bu karmaşık siyaset mekanizmasını anlaşılır hale getirmektir. Elbette, bunu sağlamak oldukça zordur, çünkü standartlar birbirini karşılamayabilir ve bu da şu soruyu gündeme getirir: Devletin politika oluşturmadaki doğru rolü nedir ve devlet hangi politikalara (ve ne ölçüde) müdahale etmelidir?

Siyasi ideoloji, birey ile hükümet arasındaki etkileşimi belirleyen kapsayıcı değerler dizisine dayanır. Wertheimer (2002), politika oluşturmanın gerçekleştiği bağlamı çerçeveleyerek şöyle yazar: "En temel düzeyde, sorun şudur. Biz, bireyin ahlaki değerlerin merkezinde yer aldığına ve bireysel özgürlüğün büyük bir önem taşıdığına inanıyoruz. Aynı zamanda, eğer doğru nedenlerle yaparsa, devletin kamu gücünü, bireysel özgürlüğü sınırlamak için kullanmasının haklı olduğu söylenebilir. Ne yazık ki, bu nedenlerin ne olduğu konusunda kesin bir uzlaşma yoktur. Siyasi ideolojiler, bireylerin dünyayı anlamlandırmasına yardımcı olur ve devletlerin kullanabileceği çeşitli politika seçeneklerini kavramalarına olanak tanır.

Kamu politikası, genellikle toplumdaki koşulları iyileştirmek amacıyla bir devlet kurumu tarafından planlanan müdahaleleri ifade eder. Bu tür politikalar, geniş bir kamu kitlesini temsil eden kurumlar tarafından önerildiği ve uygulandığı için kamusal nitelik taşır. Aynı zamanda kamusaldır, çünkü kamusal alanda, yani herkese açık olan, şeffaflık ve hesap verebilirlikle gelişen bir alanda hareket edilmektedir. Bu nedenle, kamu politikasının oluşturulması, rekabetçi politikaya gömülü (Hyden, 2021, s. 46) olarak ortaya çıkmaktadır.

Politika oluşturma, bir dizi sürecin birleşimini içerir. Her zaman açık veya kolayca ayırt edilebilir olmasa da, siyaset bilimciler kamu politikasını tanımlamışlardır.

- Politika sorunlarının belirlenmesi, devletin harekete geçmesi için duyurulan talepler, politika sorunlarının tanımlanmasına yol açabilir.
- Politika önerileri oluşturması, politika önerileri, politika planlama kuruluşları, çıkar grupları, devlet bürokrasisi, yasama meclisleri, devlet başkanı ve parlamento tarafından siyasi kanallar aracılığıyla formüle edilebilir.
- Kamu politikasını meşrulaştırma süreci hem seçilmiş hem de atanmış devlet yetkililerinin (yasama organları, yürütme, kurum yetkilileri ve mahkemeler) kamuya açık beyanları veya eylemleri sonucunda gerçekleşir. Bu süreç, yasalar, kararnameler, bütçeler, kanunlar, kurallar ve düzenlemeler ile politika yönergelerini belirleme etkisine sahip kararlar ve yorumları içerir.
- Kamu politikasının uygulanması, kamu bürokrasisinin faaliyetleri ve kamu kaynaklarının harcanması yoluyla gerçekleştirilir.
- Kamu politikasının değerlendirilmesi ise, politikaların resmi ve gayri resmi olarak devlet kurumları, muhalefet partileri, çıkar grupları, kitle iletişim araçları ve halk tarafından değerlendirilmesiyle yapılır (DiNitto & Johnson, 2016, s. 15).

Kamu politikası, politika çalışmalarının öncülerinden biri olan Harold Lasswell'in (1958) ifade ettiği gibi, "kim neyi, ne zaman ve nasıl elde eder" gibi açıkça değerlerle, bilimsel tartışma ve ikna ile ilgilidir. Bu nedenle, belirli bir soruna ekonomik olarak en uygun çözümü bulmak bir yanılısamadır, çünkü politika siyasi bir uzlaşmanın sonucudur ve politika oluşturma sürecinin karmaşık doğası nedeniyle beklenmeyen sonuçlar genellikle başlangıçta planlananlar kadar belirgin değildir (Hyden, 2021, s. 47).

Kamu politikası oluşturma karmaşıktır, siyasi, ekonomik ve normatif mülahazalara bağlı çok sayıda kuruluş ve birey tarafından alınan çeşitli kararları gerektirir. Genellikle, görünüşte ilgisiz görünen farklı politika kararlarıyla yakından bağlantılı olarak toplumsal ihtiyaçların etkisiyle de şekillendirilir. Bu durum, politika geliştirme sürecinde daha geniş bir yöntem, teknik ve yaklaşım yelpazesini keşfetmesi ve farklı çıkarları dengelemesi gereken politika uygulayıcıları için zorluklar yaratır. Bu nedenle, rasyonel politika geliştirme yöntemleri, beraberinde gelme eğilimi gösteren diğer temel eksikliklere rağmen, geleneksel olarak politika analizinin temel çalışmasının bir parçasıdır. Bir politika, tanımlanmamış ve doğrulanmış bir sorundan kaynaklanmalıdır, çünkü politika yapıcılarının bir kamu politikasını ve onun analizini sorunsuz bir şekilde başlatması zordur. Carley'e (1980, s. 21) göre, politika analizi, daha geniş politika oluşturma dünyasındaki konumu açısından dıştan içe doğru incelenir. Bu, siyasetçilerin sorunu nasıl kabul edeceklerinin ve politikanın seçmenler üzerindeki etkisinin de önemli olduğu anlamına gelir. Politika analizine bakmanın ikinci yolu ise, kapsamı açısından içten dışa doğru bakmaktır. Devletin kararını neyin etkilediğini anlamak toplumu etkileyecektir ve politika yapıcılar bu ilişkiyi ele almalıdır. Politika yapıcılar, politikacılar veya bürokratlar olarak, politika sorununu yeterince çerçevelendirmeli, anlamalı ve halkın taleplerini karşılayan çözümler geliştirmelidir. Ayrıca, kamu politikası analizi tamamen siyasetle ilgilidir. Bismark, politikayı "Mümkün Olanın Sanatı" olarak tanımlamıştır. Carley (1980) de, politikanın kamu politikasının içeriğine, değerlerin teşvikine, sorunları çözmek ve insan hayatını iyileştirmek amacıyla alternatifler arasından seçim yapmaya karar verdiğini belirtir. Bu nedenle, politika, politika oluşturma ile ilgilidir çünkü devlet kararları, teoride, insan yaşamını iyileştirmeye yöneliktir ve bu nedenle bilgi önemlidir. Dunn (2014), on dokuzuncu yüzyıl Avrupa'sında bile, politika bilgisi geliştiricilerin çalışmalarını ampirik verilerin sistematik kaydına dayandırmaya başladıklarını göstermektedir (s. 34). Bu nedenle, politika uygulamadan önce, güçlü politika başarısızlığı olasılıklarını en aza indirmek için ampirik verilere dayanmalıdır. Aslında, politika oluşturma, bireysel karar alma eylemlerinden ziyade, zaman içinde gerçekleşen ve çok sayıda karar noktasını içeren uzun süreli bir eylem süreci olarak kavramsallaştırılmalıdır. Sonuç olarak, politika uygulamasından önce birkaç adım vardır. Ayrıca, bilgi arayışı ve politika oluşturma sürecinin siyasi bileşenleri, bir politika yapıcının, devlet eylemini desteklemek için mevcut mali bütçeyi göz önünde bulundururken, uygulama için neyin gerekli olduğuna öncelik vermesini gerektirecektir. Politika konuları her zaman devlet gündeminde dikkat çekmek için yarışır. Bununla birlikte, rasyonel modeller, fiili politika oluşturma sürecini bu karmaşık süreçlerini aşırı basitleştirme eğilimindedir. Ne şekilde olursa olsun, rasyonel modelin teorik amaçlar için kamu politikası oluşturma çalışmasının doğasında var olan karmaşıklığı basitleştirir. Bununla birlikte, politika sürecinin teorisinin önerebileceği gibi nadiren rasyonel ve tahmin edilebilir şekilde ilerlediğini anlamak önemlidir (Tshombe & Molokwane, 2021, s. 181).

KAMU POLİTİKASI BAŞARI KRİTERLERİ VE UYGULAMA ARAÇLARI

Kamu politikalarını uygulama, devletin merkezi faaliyetidir. Devletler her zaman kamu politikaları kendi başına oluşturmaz ve uygulamaz, genellikle kamu yönetimi alanı dışından

gelen ortakları (hem piyasa hem de piyasa dışı aktörleri de) dahil eder. Politika sürecine kim dahil olursa olsun, politika hedeflerine ve politikayla ilişkili siyasi hedefleri ulaşmak çoğu zaman ciddi zorluklarla karşılaşır. Ama başarı nedir? Politika başarısızlığını belirlemenin hem vatandaşlar hem de politika analistleri için daha kolay olduğu görülmektedir. Örneğin, planlama ve uygulama başarısızlıkları ve ayrıca “politika fiyaskoları” hakkında daha genel tartışmalar yapılmıştır. Birçok çalışmada, farklı ulusal ortamlarda ve farklı politika alanlarında başarı ve başarısızlık karşılaştırmaya çalışmıştır. Ayrıca, belirli politika araçlarının ve müdahale biçimlerinin başarısızlıkları hakkında tartışmalar yapılmıştır (Peters, 2021, s. 180). Ayrıca Allan McConnell (2010), politika başarısına ilişkin kapsamlı bir tartışma sunmuştur.

Kamu Politikası Başarı Kriterleri

Kamu politikası oluşturma ve başarı, birbiriyle ilişkili üç temel boyuttan oluştuğu savunulur: süreç boyutu, program başarısı ve siyasi başarı. Bu üç boyut, politika oluşturma ve uygulama sürecinin bütüncül bir şekilde değerlendirilmesini sağlar (McConnell, 2010; Smith & Larimer, 2018). Süreç boyutu, politika oluşturma aşamalarını ve karmaşıklığını vurgularken, program başarısı politikanın etkililiğini ve verimliliğini değerlendirir. Siyasi başarı ise politikanın meşruiyetini ve kamu desteğini ele alır.

Politika başarısı ve başarısızlığı karmaşık ve çok boyutludur. Ayrıca, başarı ve başarısızlık algılanabilir ve yapılandırılabilir, bu algılar bireyler arasında farklılık gösterir. Politikacıların ve vatandaşların genellikle politika ve politika dünyasına ilişkin çok farklı algılara sahip oldukları göz önüne alındığında, politikaları farklı şekilde değerlendirmeleri doğaldır.

Süreç boyutu başarısı

Süreç boyutu, kamu politikasının oluşturulması ve uygulanması aşamalarını kapsar. Bu boyut, politika döngüsü veya aşamalar modeli olarak da adlandırılan çerçeve içinde incelenebilir (Smith & Larimer, 2018). Politika süreci genellikle şu aşamaları içerir: gündem belirleme, politika formülasyonu, politika kabulü, uygulama ve değerlendirme (Sabatier, 2007).

Süreç boyutu, politika oluşturma karmaşık ve çok aktörlü doğasını vurgular. Bu süreçte, çeşitli paydaşlar, kurumlar ve çıkar grupları etkileşime girer ve politika sonuçlarını şekillendirir (Sabatier, 1988).

En temel düzeyde, politika oluşturma süreçlerinin politika kararları üretebilmesi ve bunu zamanında gerçekleştirebilmesi gereklidir. Ancak, bazı devletlerin tıkanıklıklarını ve karar verme konusundaki yetersizliklerini göz önünde bulundurduğumuzda, bu görünüşte basit olan başarı boyutu aslında o kadar da basit olmayabilir. Bu çıkmaza girmiş süreçleri daha az gelişmiş siyasi sistemlere özgü olarak düşünebilsek de ABD gibi federal devletin son on yılın çoğu yılında bütçe yapmadaki başarısızlığı, bunun daha genel bir fenomen olabileceğini gösterir. Politika oluşturma süreci, basitçe karar vermenin yanı sıra, siyasi sistem için meşruiyeti de sürdürülmelidir. Çoğu siyasi sistem, politika oluşturmak için açıkça tanımlanmış anayasal ve yasal prosedürlere sahiptir, bu nedenle bu kuralları atlatmaya yönelik herhangi bir girişim, politikanın ve daha genel olarak sistemin meşruiyetini sorgulayabilir. Peters (2021a, s.181), süreç boyutunun başarısını şu kriterlere göre değerlendirir:

1. Zamanında karar üretebilme
2. Meşruiyet sağlama
3. Yasal ve anayasal prosedürlere uygunluk, ancak, bu süreçler bazen tıkanması veya yavaş işlemedir.

Süreç boyutunun başarısı, politika oluşturma ve uygulama aşamalarında zamanında ve etkili kararlar alabilme yeteneği ile doğrudan ilişkilidir. Zamanında karar üretebilme, politika süreçlerinin etkinliğini artırırken, meşruiyet sağlama ve yasal prosedürlere uygunluk, politikaların kabul edilebilirliğini ve sürdürülebilirliğini garanti altına alır. Ancak, bu süreçlerin tıkanması veya yavaş işlemesi, politika yapımında karşılaşılan zorlukları ve engelleri ortaya koyar. Bu durum, politika süreçlerinin karmaşıklığını ve çok aktörlü doğasını daha da belirgin hale getirir. Süreç boyutunun başarısızlığı, genellikle politika uygulamalarının etkinliğini ve sonuçlarını olumsuz etkileyebilir. Bu bağlamda, süreç boyutunun başarısı, program başarısı ve siyasi başarı ile de yakından ilişkilidir, çünkü bu üç boyut, kamu politikalarının bütüncül bir şekilde değerlendirilmesini sağlar.

Program başarısı

McConnell'in (2010) analizinde program başarısı, politika başarısının ikinci boyutunu temsil eder. Bu boyut, genellikle insanların politika başarısı hakkında düşündüklerinde akıllarına gelen boyuttur; yani, politikanın belirlenen hedeflerine gerçekten ulaşması anlamına gelir. Bu bakış açısında başarılı bir politika, programın amaçlanan hedeflerine fayda sağlar, ancak değerlendirme bölümlerinde belirtildiği gibi, bu başarının ne ölçüde elde edildiğini tespit etmek kolay olmayabilir. Program başarısı, uygulanan politikanın veya programın hedeflerine ne ölçüde ulaştığını değerlendirir. Bu boyut, politikanın etkililiği ve verimliliği ile ilgilidir (Weimer & Vining, 2005).

Aşağıda siyasi başarıyı tartışacak olsak da program başarısının tanımı siyasi olarak da tanımlanabilir. İlk olarak, hangi hedeflerin ve kimin hedefleri olduğu sorusu var. Örneğin, yeni bir otoyol inşa etmek enerji verimliliği, trafik güvenliği, işe gidip gelenler için kaybedilen zamanı azaltmak mı yoksa inşaat işçilerine iş sağlamak mı? Yanıt genellikle bunun dördüyle de ilgili olduğudur ve farklı ekonomik dönemlerde hedeflerin her birine verilen öncelik değişebilir. Bu yanıt öncelikle sorumlu kuruluşa bağlı olabilir ve temel politika hedeflerine (işe gidip gelme süresini ve otoyol departmanı örneğinde trafik güvenliğini azaltmak) yardımcı hedeflerden önemli ölçüde daha yüksek değer verir.

Program başarısı genellikle şu kriterlere göre değerlendirilir:

- **Hedeflere ulaşma derecesi:** Politikanın belirlenen amaçları ne ölçüde gerçekleştirdiği.
- **Maliyet-etkinlik:** Elde edilen sonuçların maliyetlere oranı.
- **Hedef kitle üzerindeki etki:** Politikanın amaçlanan gruplara ulaşma ve onları etkileme derecesi.
- **Beklenmeyen sonuçlar:** Politikanın öngörülmeven olumlu veya olumsuz etkileri.

Program başarısının değerlendirilmesi, genellikle etki analizi ve program değerlendirmesi yöntemleri kullanılarak yapılır (Mohr, 1995). Bu değerlendirmeler, politikanın nedensel etkilerini belirlemeye ve "Ne yaptık?" sorusuna cevap vermeye çalışır (Smith & Larimer, 2018, s. 141).

Programların başarısı ve başarısızlığı, programların istenmeyen sonuçlarından da etkilenebilir. Ana hedeflerine ulaşan ancak bir takım olumsuz yan etkileri de olan bir program gerçekten başarılı mıdır? Bazı analistler için çok pahalı olan ve savurgan olarak algılanan herhangi bir program, istenilen hedeflere ulaşsa bile başarılı sayılmayabilir. Farklı ideolojik bakış açıları, programların başarısı ve başarısızlığına ilişkin farklı değerlendirmeler ortaya koyacaktır. Örneğin, liberaller için daha fazla insanın sosyal yardım alması bir başarı olabilirken,

muhafazakârlar için bu bir başarısızlık olabilir. Peters (2021a, s.182), program başarısının değerlendirilmesinde karşılaşılan zorlukları şöyle sıralar:

1. Hangi hedeflerin ve kimin hedeflerinin değerlendirileceği
2. Çoklu ve bazen çelişen hedeflerin varlığı
3. İstenmeyen sonuçların etkisi
4. İdeolojik bakış açılarının değerlendirmeye etkisi

Program başarısının değerlendirilmesinde karşılaşılan bu zorluklar, politika yapıcılarının ve analistlerin karşılaştığı karmaşık dinamikleri gözler önüne sermektedir. Hedeflerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi sürecinde, farklı paydaşların ve ideolojik bakış açılarının etkisi, programların başarısını ölçmeyi zorlaştırabilir. Bu durum, politika değerlendirmelerinde daha kapsamlı ve çok boyutlu yaklaşımlar benimsenmesini gerektirir. İstenmeyen sonuçların ve çelişen hedeflerin varlığı, programların etkili bir şekilde değerlendirilmesini engelleyebilir ve bu da politika süreçlerinin daha dikkatli bir şekilde planlanmasını zorunlu kılar. Bu bağlamda, program başarısının değerlendirilmesi, siyasi başarı ile de yakından ilişkilidir, çünkü her iki boyut da kamu politikalarının genel etkinliğini ve kabul edilebilirliğini belirlemede kritik rol oynar.

Siyasi başarı

Yukarıdaki sorulara verilebilecek bazı cevapların politik doğası, doğal olarak başarı ve başarısızlığın üçüncü boyutu olan siyasi olana yol açar. Kamu politikası oluşturma, doğası gereği siyasi bir ortamda gerçekleşir ve politikaların, sürece katılan aktörlerin siyasi kaderi üzerindeki etkileri, elbette, bu aktörler için büyük bir endişe kaynağı olacaktır. Belki de en açık şekilde, politika tercihlerinin katılımcıların seçim şansları üzerindeki etkisi, siyasi sınıfın zihninde merkezi olacaktır. Anthony Downs'un (1957) önce öne sürdüğü gibi, politikacılar seçilmek yerine seçilmek için politika yapıyorsa, bu başarının çok önemli bir boyutudur (Peters, 2021a, s. 182).

Siyasi başarı, bir politikanın siyasi arenada nasıl algılandığı ve değerlendirildiği ile ilgilidir. Bu boyut, politikanın meşruiyetini, kamu desteğini ve siyasi aktörler üzerindeki etkisini kapsar. Siyasi başarı, şu faktörlerle ilişkilidir:

- **Kamu desteği:** Politikanın vatandaşlar tarafından kabul görme ve desteklenme derecesi.
- **Siyasi aktörlerin desteği:** Politikanın siyasi liderler, partiler ve diğer etkili aktörler tarafından onaylanması.
- **Medya algısı:** Politikanın medyada nasıl çerçevelendiği ve sunulduğu.
- **Seçim sonuçlarına etkisi:** Politikanın seçmen davranışı üzerindeki potansiyel etkisi.

Siyasi başarı, politika tasarımı ve uygulama sürecinde önemli bir rol oynar Schneider ve Ingram'ın (1993) sosyal inşa ve hedef popülasyonlar çerçevesi, politika tasarımının siyasi boyutunu ön plana çıkarır. Bu çerçeveye göre, politika yapıcılar, hedef grupların sosyal yapıları ve siyasi güçleri temelinde politika geliştirirler (Smith & Larimer, 2018).

Politika yapıcılar toplumları için etkili ve başarılı politikalar ürettiklerini söyleyebilmek isterler. Ancak bu iddia görüldüğü kadar basit değildir ve politika başarısı ve başarısızlığı karmaşık ve çok boyutludur. Ayrıca, başarı ve başarısızlık algılanabilir ve yapılandırılabilir ve bu algılar bireyler arasında farklılık gösterir. Politikacıların ve vatandaşların genellikle politika ve politika dünyasına ilişkin çok farklı algılara sahip oldukları göz önüne alındığında, politikaları farklı

şekilde değerlendirmeleri doğaldır. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Obamacare, başarı ve başarısızlığın değerlendirilmesindeki bu çok boyutluluğun ve karmaşıklığın açık bir örneğini temsil ediyor. Programın lansmanının bir fiyasko olduğuna dair çok az şüphe olsa da 2014 baharında program vatandaşları kaydetme hedefine ulaşmış ve ardından onu da aşmıştı (Peters, 2021b, s. 183).

Rejimler arasındaki yapısal farklılıkların yanı sıra, önemli kültürel farklılıklar da vardır. Bu farklılıkların klasik bir örneği, Esping-Andersen'in (1990) refah devleti türleri tartışmasında olabilir. Bu çalışmanın sayısız eleştirisine rağmen, sosyal ve kültürel faktörlerin politika seçimlerini nasıl etkilediğini göstermektedir. Bu kültürel etkiler genellikle oldukça incedir ve klişeleştirmeye yol açabilir, ancak bunlar gerçektir. Bunları değiştirmek, daha çok siyasi veya ideolojik temellere dayanan politika rejimlerinden daha zor olabilir. Kamu politikasının karşılaştırmalı analizindeki zorluk, varsayılan bağımsız değişkenler ile politika tercihleri arasında nedensel bağlantılar kurmak ve bu bağımsız değişkenler ile programların başarısı ve başarısızlığı arasında bağlantı kurmak olabilir. Politika oluşturma karmaşıktır ve çok sayıda karar içerir. Pressman ve Wildavsky'nin (1984) işaret ettiği gibi, sürecin uygulama aşaması bile yüz veya daha fazla bağımsız karar içerebilir. Bu nedenle, süreci izlemeye ve belirli faktörlerin nihai seçimleri ne zaman ve nasıl etkilediğini belirlemeye çalışmak en iyi ihtimalle zordur. Peters (2021b), siyasi başarının önemini vurgularken, politikacıların seçilmek için politika yaptıklarını ve bu nedenle siyasi başarının çok önemli bir boyut olduğunu belirtir (Downs, 1957).

Kamu Politikası Uygulama Araçları

Kamu politikası uygulaması, belirlenen politikaların hayata geçirilmesi sürecidir ve bu süreç, politika yapımının önemli bir aşamasını oluşturur. Uygulama aşaması, politika hedeflerinin gerçekleştirilmesi için gerekli olan faaliyetlerin planlanması, organize edilmesi ve yürütülmesini içerir. Bu süreç, genellikle karmaşık ve çok boyutlu olup, çeşitli aktörlerin ve kurumların iş birliğini gerektirir (Smith & Larimer, 2018). Kamu politikası, devletler veya kamu yetkilileri tarafından halkın endişelerini gidermek veya kamu sorunlarına çözüm getirmek amacıyla alınan ve uzun süredir devam eden bir karar olarak ifade edilir (Abas, 2023). Politika araçları, devletlerin belirli hedeflere ulaşmak veya belirli sorunları çözmek için kullandıkları yöntemler ve mekanizmalardır. Bu araçlar, kamu politikalarının uygulanmasında kritik bir rol oynar ve çeşitli şekillerde sınıflandırılabilir. Politika araçları, genellikle düzenleyici, mali, bilgi temelli ve gönüllü araçlar olarak dört ana kategoriye ayrılır (Smith & Larimer, 2018). Düzenleyici araçlar, devletlerin belirli davranışları teşvik etmek veya engellemek için kullandıkları yasal ve idari kurallardır. Bu araçlar, genellikle zorlayıcıdır ve uyulmaması durumunda yaptırımlar içerir. Düzenleyici araçların bazı örnekleri şunlardır:

- **Yasalar ve Yönetmelikler:** Belirli faaliyetleri düzenleyen veya yasaklayan yasal düzenlemeler.
- **Standartlar:** Ürün kalitesi, çevre koruma veya iş güvenliği gibi alanlarda belirlenen standartlar.
- **Lisans ve İzinler:** Belirli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gerekli olan resmi izinler ve lisanslar.

Mali araçlar, devletlerin ekonomik teşvikler veya mali yaptırımlar yoluyla belirli davranışları teşvik etmek veya engellemek için kullandıkları araçlardır. Bu araçlar, genellikle vergi

politikaları, sübvansiyonlar ve kamu harcamaları gibi mekanizmaları içerir. Mali araçların bazı örnekleri şunlardır:

- **Vergiler:** Belirli ürünler veya faaliyetler üzerinde uygulanan vergiler (örneğin, tütün vergisi, karbon vergisi).
- **Sübvansiyonlar:** Belirli sektörler veya faaliyetlere mali destek sağlamak için verilen sübvansiyonlar (örneğin, tarım sübvansiyonları, yenilenebilir enerji teşvikleri).
- **Kamu Harcamaları:** Kamu hizmetleri ve altyapı projeleri için yapılan harcamalar (örneğin, eğitim, sağlık, ulaşım).

Bilgi temelli araçlar, devletlerin bilgi ve eğitim yoluyla kamuoyunu bilinçlendirmek ve belirli davranışları teşvik etmek için kullandıkları araçlardır. Bu araçlar, genellikle bilgilendirme kampanyaları, eğitim programları ve araştırma faaliyetlerini içerir. Bilgi temelli araçların bazı örnekleri şunlardır:

- **Bilgilendirme Kampanyaları:** Kamuoyunu belirli konularda bilinçlendirmek için düzenlenen kampanyalar (örneğin, sigara bırakma kampanyaları, çevre koruma bilgilendirme kampanyaları).
- **Eğitim Programları:** Belirli becerileri veya bilgileri öğretmek için düzenlenen eğitim programları (örneğin, finansal okuryazarlık eğitimleri, sağlık eğitimi programları).
- **Araştırma ve Geliştirme:** Belirli konularda bilgi üretmek ve yenilikçi çözümler geliştirmek için yapılan araştırma faaliyetleri.

Gönüllü araçlar, devletlerin belirli hedeflere ulaşmak için bireylerin ve kuruluşların gönüllü katılımını teşvik ettiği araçlardır. Bu araçlar, genellikle gönüllü anlaşmalar, ortaklıklar ve teşvik programlarını içerir. Gönüllü araçların bazı örnekleri şunlardır:

- **Gönüllü Anlaşmalar:** Hükümet ve özel sektör arasında yapılan gönüllü anlaşmalar (örneğin, çevre koruma anlaşmaları, enerji verimliliği anlaşmaları).
- **Ortaklıklar;** Kamu ve özel sektör arasında kurulan iş birliklerini ifade eder; bu iş birlikleri, kamu-özel ortaklıkları ve topluluk temelli projeler gibi çeşitli biçimlerde gerçekleşebilir.
- **Teşvik Programları:** Bireylerin ve kuruluşların belirli davranışları benimsemelerini teşvik eden programlar (örneğin, geri dönüşüm teşvik programları, enerji tasarrufu teşvikleri).

Araçsallaştırma, politika tasarımı çalışmalarında merkezi bir rol kazanmış olsa da politika tasarımının anlaşılması veya uygulanması kolay değildir. Politika araçları, farklı şekillerde kavramsallaştırılabilir, bu da politika tasarımının zanaatını ve analizini zorlayıcı hale getirir. Politika amaçları ile politika hedefleri arasındaki ilişkinin araçsal terimlerle kavramsallaştırılması, politika araçlarını analiz etmeye yönelik teorik çabalarda her zaman önemli olmuştur (Capano & Howlett, 2022).

Politika araçlarının seçimi ve uygulanması, politika yapıcıların belirli hedeflere ulaşmak için en etkili ve uygun araçları belirlemelerini gerektirir. Bu süreç, çeşitli faktörlerin dikkate alınmasını içerir:

- **Etkinlik:** Araçların belirli hedeflere ulaşma konusundaki etkinliği.
- **Verimlilik:** Araçların maliyet-etkinliği ve kaynakların verimli kullanımı.
- **Adalet:** Araçların toplumsal adalet ve eşitlik ilkelerine uygunluğu.

- **Kabul Edilebilirlik:** Araçların kamuoyu ve paydaşlar tarafından kabul edilebilirliği.
- **Uygulanabilirlik:** Araçların pratikte uygulanabilirliği ve yönetilebilirliği (Smith & Larimer, 2018).

Politika araçlarının seçimi ve uygulanması sürecinde çeşitli zorluklar ortaya çıkabilir:

- **Kültürel ve Durumsal Faktörler:** Araç seçimi, kültürel ve durumsal faktörlere bağlıdır ve bu faktörler program uygulanırken anlaşılabilir (Macdonald, 2005b).
- **Önyargılar ve Rutinler:** Politika yapıcılar, önceki girişimlerden kaynaklanan önyargılar ve rutinlerle hareket edebilirler.
- **Karmaşıklık ve Uyarlanabilirlik:** Araçların karmaşıklığı, programların değişen koşullara uyarlanmasını zorlaştırabilir (Peters, 2021a).

Roderick Macdonald (2005a), politika araştırmalarındaki araçlar literatürünün en ilginç incelemelerinden birini sunarak, devletin elindeki araçları, genellikle baş döndürücü bir dizi olasılık içeren bir İsviçre Çakısına benzetmiştir. Bununla birlikte, bu olasılıkların kendileri, devletler için bir seçim sorunu teşkil etmektedir. Aslında, tüm bu olasılıkların var olduğunu bilmek, bunlarla ne yapılacağı ve hangi koşullarda yapılacağı sorusunu gündeme getirir, en büyük bıçaklardaki (veya herhangi bir devlet kuruluşunun en büyük alet sandıklarındaki) birkaç düzine aletle yapılsa bile doğru alet orada olmayabilir. Macdonald'ın çalışması, politika araçlarının doğası ve seçimine ilişkin bir dizi iç görü sağlar, ancak analizin birkaç noktası öne çıkar. İlk nokta, bir durum için tek bir en iyi yanıtın (araç seçimi) olmasıdır. Bu seçim kültürel ve durumsaldır ve araç seçiminin etkileri ancak program uygulanırken anlaşılabilir. Bu nedenle, belki de tek bir kullanıma (tirbuşon) kıyasla birden çok kullanıma sahip olabilen aletlerin (kanca dağıtıcı) potansiyel olarak daha değerli olduğunu ortaya koyar. Araç seçiminde hatırlamaya değer ikinci nokta, politika yapıcılarının bir tabula rasa (John Locke'un ortaya attığı “boş levha” önermesine işaret eder) üzerine yazmadıkları, bunun yerine sorunu çözmeye yönelik herhangi bir sayıda önceki girişimden sonra müdahale ettikleridir. Tepkilerin bu sürekliliği kısmen, hangi araçların yararlı olduğu ve bunların nasıl uygulanması gerektiği konusunda üstesinden gelinmesi zor olabilecek önyargılar olduğu anlamına gelir. İsviçre Çakısı üreticilerinin hangi araçlara ihtiyacımız olduğu ve bunları nasıl kullanacağımız konusunda varsayımları olduğu gibi, devletteki kuruluşlar da politika araçlarını seçip uygularken rahat rutinlerine geri dönerler. Üçüncüsü, birden fazla aracın mevcudiyetinin muhakemeyi aşması tehlikesi vardır. Devletin araçları ne kadar karmaşık hale gelirse, kamu görevlileri ve programların diğer uygulayıcıları için koşullar değiştikçe veya öngörülemez koşullar ortaya çıktıkça programları uygulamak ve uyarlamak için o kadar az yer olabilir. Kısacası, aşırı ayrıntılı araç seçimi uzun vadede katı ve etkisiz bir uygulama üretirken, daha basit bir araç (bıçak?) daha az maliyetle aynı derecede olumlu çıktı üretebilir. Alet seçimi, bir sırt çantasına uzanmak, bıçağı çıkarmak ve ardından görev için bariz aleti seçmek kadar kolay görünüyor. Ancak, “en iyiyi” açık bir şekilde tanımlayabilmiş olsak bile, bariz araç gerçekten en iyisi olmayabilir. Ayrıca, en fazla mevcut olan belirli araçlar, görevleri yerine getirmek için en iyi ve hatta yeterli olmayabilir (Peters, 2021a, s. 132).

Politika araçları, devletlerin belirli hedeflere ulaşmak ve kamu sorunlarını çözmek için kullandıkları kritik mekanizmalardır. Düzenleyici, mali, bilgi temelli ve gönüllü araçlar, politika yapıcılarının çeşitli sorunlara yönelik etkili çözümler geliştirmelerine olanak tanır. Ancak, bu araçların seçimi ve uygulanması sürecinde dikkatli bir değerlendirme ve planlama gereklidir. Bunu sağlamanın yolu iyi bir analizle mümkün olur.

KAMU POLİTİKASI ANALİZİ

Kamu politikası analizi, kamu sorunlarına yönelik politika alternatiflerini sistematik olarak değerlendiren ve bu alternatiflerin olası sonuçlarını inceleyen bir disiplindir. Bu analiz, politika yapıcılara bilgi sağlamak ve karar verme süreçlerini desteklemek amacıyla yapılır. Kamu politikası analizinin temel amacı, "Ne yapmalıyız?" sorusuna cevap aramaktır (Smith & Larimer, 2018). Bu analiz, genellikle problemin tanımlanması, değerlendirme kriterlerinin belirlenmesi, politika alternatiflerinin belirlenmesi, alternatiflerin değerlendirilmesi ve politika önerilerinin sunulması adımlarını içerir (Mohr, 1995).

Kamu politikası analizinde iki temel yaklaşım bulunmaktadır: rasyonalist yaklaşım ve post-pozitivist yaklaşım. Rasyonalist yaklaşım, politika analizini nesnel ve bilimsel bir süreç olarak değerlendirir. Bu yaklaşım genellikle nicel yöntemlere dayanır ve maliyet-fayda analizi gibi teknikleri kullanır (Weimer & Vining, 2005). Rasyonalist yaklaşım, politikaların belirli hedeflere ulaşmak için araçlar olarak görüldüğü ve bu hedeflere ulaşmanın en iyi yollarını belirlemeye çalıştığı bir süreçtir. Bu bağlamda, politika analizinin amacı, en etkili ve verimli çözümleri bulmaktır.

Öte yandan, post-pozitivist yaklaşım, politika analizinin değer yüklü olduğunu ve farklı bakış açılarını içermesi gerektiğini savunur. Bu yaklaşım, nitel yöntemlere ve katılımcı tekniklere daha fazla önem verir (Fischer, 2003). Post-pozitivist yaklaşım, çeşitli perspektifleri anlamaya, neden çatıştıklarını ve nasıl uzlaşabileceklerini belirlemeye çalışır (Yanow, 2000). Bu yaklaşım, politika analizinin sadece teknik bir süreç olmadığını, aynı zamanda sosyal ve politik bağlamların da dikkate alınması gerektiğini vurgular. Bu nedenle, post-pozitivist yaklaşım, politika yapımında daha kapsayıcı ve katılımcı bir süreç önerir.

Kamu politikası analizinde kullanılan başlıca teknikler arasında maliyet-fayda analizi, maliyet-etkililik analizi, çok kriterli analiz, risk analizi ve katılımcı politika analizleri bulunmaktadır (Smith & Larimer, 2018). Maliyet-fayda analizi, politika alternatiflerinin maliyetlerini ve faydalarını parasal değerlerle karşılaştırarak, hangi alternatifin en yüksek net faydayı sağladığını belirlemeye çalışır. Maliyet-etkililik analizi, belirli bir hedefe ulaşmak için en düşük maliyetli alternatifini belirlemeye odaklanır. Çok kriterli analiz, birden fazla kriteri dikkate alarak alternatifleri değerlendirir ve bu sayede daha kapsamlı bir değerlendirme sunar. Risk analizi, politika alternatiflerinin olası risklerini ve belirsizliklerini değerlendirerek, karar vericilere potansiyel tehlikeler hakkında bilgi sağlar. Katılımcı politika analizi ise paydaşların görüşlerini ve deneyimlerini analiz sürecine dahil ederek, daha kapsayıcı ve demokratik bir süreç oluşturur. Bu teknikler, politika yapıcıların daha bilinçli ve etkili kararlar almasına yardımcı olur.

Kamu politikası analizi, çeşitli zorluklarla karşı karşıyadır. Analizin tamamen nesnel olması zordur, çünkü değer yargıları kaçınılmaz olarak sürece dahil olur (Etzioni, 2006). Kamu sorunları genellikle karmaşıktır ve birçok faktörü içerir, bu da analizi zorlaştırır. Bazı durumlarda, güvenilir ve kapsamlı veri bulmak zor olabilir. Analiz, politik ve kurumsal bağlamı dikkate alınmalıdır, bu da süreci karmaşıklarlaştırır. Ayrıca, analiz, politikanın uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek sorunları öngörmekte zorlanabilir (Smith & Larimer, 2018). Aynı zamanda karşılaştırmalı politika analizinde, farklı rejimler ve kültürler arasındaki yapısal ve kültürel farklılıklar da dikkate alınmalıdır. Bu farklılıklar, politika seçimlerini ve başarı değerlendirmelerini etkileyebilir (Esping-Andersen, 1990).

Kamu politikası analizi, teknolojik gelişmeler ve yeni yöntemlerle sürekli evrilmektedir. Gelecekte büyük veri ve yapay zekâ, daha kapsamlı ve karmaşık analizler yapılmasına olanak sağlayacaktır. Davranışsal içgörüler, insan davranışını daha iyi anlamaya yönelik yaklaşımlar,

politika tasarımında daha fazla kullanılacaktır. Vatandaş ve paydaşların analiz sürecine daha fazla dahil edilmesi beklenilmektedir. Ayrıca, farklı disiplinlerden gelen bilgi ve yöntemlerin birbirleri ile olan uyumu artacaktır (Smith & Larimer, 2018).

Kamu politikası analizi, politika oluşturma ve yönetim süreçlerinin temel taşıdır. Bu analiz, politika yapımından önce gerçekleştirilir ve kamu politikalarının yaşam döngüsünü tamamlayan bir faaliyet olarak görülür. Genellikle, politika analizi daha fazla politika çalışması için bir temel sağlar ve süreç, politika seçeneklerinin ve alternatiflerinin meşruiyet kazandığı, politika gündeminde önemli bir yer edindiği bir kanal haline gelir. Politika analizi, yönetişimin etkinliğini değerlendirmek için durumların eleştirel bir değerlendirmesini içerir. Karar verme bilimi olarak politika analizi, aktörleri belirli politika konularına yönlendiren fikir çerçevesini somutlaştırır ve genellikle devlet performansını değerlendirmek için bir temel oluşturur.

Politika analizi, çeşitli biçimleriyle her toplumda ve her yerde bulunur. Ancak, özellikle gelişmekte olan ülkeler ve Afrika kıtası ülkelerinde sistematik politika analizi çalışmaları, dünyanın diğer bölgelerinin gerisinde kalmıştır. Genellikle, bu analizler uygulamada devlet bürokrasileri içindeki kurum içi politika değerlendirmeleriyle sınırlı kalmaktadır. Politika analizi, tüm yönetim sistem ve düzenlemelerinde açık ve örtülü olarak kendini gösterir (Kpessa-Whyte & Tsekpo, 2021). Bu durum, politika analizi çalışmalarının daha geniş bir perspektifte ele alınması ve daha kapsamlı bir şekilde uygulanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, kamu politikası analizi, karmaşık kamu sorunlarına sistematik ve bilimsel bir yaklaşım sunarak politika yapıcılara rehberlik etmeyi amaçlar. Ancak, analizin sınırlılıklarının ve zorluklarının farkında olmak, sonuçları değerlendirirken ve politika önerilerinde bulunurken önemlidir.

SONUÇ

Türkiye'de kamu yönetimi ve kamu politikası, tarihsel, siyasi ve sosyo-ekonomik dinamiklerin etkisi altında şekillenmiştir. Türkiye'nin kamu yönetimi yapısı, Osmanlı İmparatorluğu'ndan miras kalan merkezî ve bürokratik geleneklerin yanı sıra, Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen reformlarla modernleşme çabalarının bir bileşimi olarak şekillenmiştir. Bu bağlamda, kamu politikası ve yönetimi, devletin toplumsal sorunlara çözüm üretme kapasitesini ve vatandaşların ihtiyaçlarını karşılama yeteneğini belirleyen unsur haline almıştır.

Dunlop (2020), politika yapıcıların politika başarısızlıklarından ders alıp almadığını inceleme gerekliliğini vurguluyor, çünkü "politika başarısızlıkları, politika öğrenimi için değerli ve çok sayıda fırsat sunsa da... bu potansiyeli açıklamak oldukça zordur" (s. 2). Türkiye'de politika yapıcılarının politika başarısızlıklarından ders çıkararak daha etkili ve sürdürülebilir politikalar geliştirmesi için belirli stratejiler benimsenmelidir. Bu stratejiler arasında başarısızlıkların sistematik analizi, öğrenme kültürünün teşvik edilmesi, katılımcı yaklaşımlar, esneklik ve uyarlanabilirlik ile başarı ve başarısızlıkların belgelendirilmesi yer almalıdır. Politika başarısızlıklarının nedenlerini anlamak için kapsamlı veri toplama ve analiz süreçleri oluşturulmalı, bağımsız değerlendirmeler yapılmalı ve açık iletişim kanalları ile geri bildirim mekanizmaları kurulmalıdır. Ayrıca, politika yapıcılar için sürekli eğitim ve gelişim programları düzenlenmeli, paydaş katılımı sağlanmalı ve yeni politikalar önce küçük ölçekli pilot uygulamalarla test edilmelidir. Bu yaklaşımlar, Türkiye'nin karşılaştığı zorluklara daha yenilikçi ve etkili çözümler üretilmesine katkıda bulunacaktır.

Türkiye'de kamu yönetimi, siyasetle iç içe geçmiş bir yapı görünümü sergilemektedir. Geleneksel olarak, kamu yönetiminin siyasetten bağımsız olması gerektiği düşünülse de pratikte bu ayrımın net bir şekilde yapılamadığı görülmektedir. Politikaların oluşturulması ve uygulanması sürecinde, siyasi aktörlerin ve bürokrasinin rolü büyük önem taşımaktadır. Özellikle, kamu politikalarının belirlenmesi ve uygulanması aşamasında, siyasi iktidarın etkisi belirgin bir şekilde hissedilmektedir. Bu durum, kamu politikalarının etkinliğini ve sürdürülebilirliğini doğrudan etkilemektedir.

Türkiye'de kamu politikası oluşturma süreci, çeşitli zorluklarla karşı karşıyadır. Politika sorunlarının tanımlanması, politika önerilerinin geliştirilmesi, meşrulaştırılması, uygulanması ve değerlendirilmesi aşamalarında, farklı aktörlerin ve çıkar gruplarının etkisi bulunmaktadır. Bu süreçte, politika yapıcılarının rasyonel ve bilimsel temellere dayalı kararlar alması gerekmektedir. Ancak, siyasi baskılar, bürokratik engeller ve kaynak yetersizlikleri gibi faktörler, politika oluşturma sürecini karmaşık hale getirmektedir.

Kamu politikası oluşturma ve başarının, birbiriyle ilişkili üç temel boyuttan oluştuğu belirtilmiştir (süreç boyutu, program başarısı ve siyasi başarı), kamu politikası oluşturma ve başarının çok boyutlu doğası, politika analistleri ve uygulayıcıları için hem zorluklar hem de fırsatlar sunar. Bu üç boyutun birlikte değerlendirilmesi, kamu politikalarının daha kapsamlı bir şekilde analiz edilmesine ve geliştirilmesine olanak tanır. Türkiye'de kamu politikalarının başarısı, politika süreçlerinin etkinliği ve programların hedeflerine ulaşma düzeyi ile ölçülmektedir. Politika süreçlerinin tıkanıklık yaşamadan karar üretebilmesi ve bu kararların zamanında uygulanabilmesi, başarı için kritik öneme sahiptir. Ayrıca, programların istenmeyen sonuçlar doğurmadan ana hedeflerine ulaşması gerekmektedir. Türkiye'de, kamu politikalarının başarısı ve başarısızlığı, genellikle siyasi ve ideolojik perspektiflere göre farklı şekillerde değerlendirilmektedir.

Türkiye'de kamu bürokrasisi, kamu politikalarının uygulanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bürokratlar, yasaların ve politikaların hayata geçirilmesinde geniş bir takdir yetkisine sahiptir. Bu durum, bürokrasinin politika uygulama sürecinde esneklik ve uyum sağlama kapasitesini artırırken, aynı zamanda bürokratik engellerin ve yolsuzluk risklerinin de artmasına neden olabilmektedir. Dolayısıyla, bürokrasinin etkinliği, kamu politikalarının başarısı için belirleyici bir faktördür.

Türkiye'de kamu yönetimi ve kamu politikası, sürekli bir gelişim ve dönüşüm süreci içindedir. Etkin ve sürdürülebilir kamu politikalarının oluşturulması ve uygulanması için, politika yapıcılarının bilimsel ve rasyonel temellere dayalı kararlar alması, bürokrasinin etkinliğinin artırılması ve vatandaşların katılımının sağlanması gerekmektedir. Ayrıca, kamu politikalarının başarısının değerlendirilmesi ve geri bildirim mekanizmalarının etkin bir şekilde işletilmesi, politika süreçlerinin iyileştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Sonuç olarak, Türkiye'de kamu yönetimi ve kamu politikası, toplumsal sorunların çözümünde ve vatandaşların refahının artırılmasında kritik bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, kamu politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılımcılık ilkelerinin benimsenmesi, kamu yönetiminin etkinliğini ve kamu politikalarının başarısını artıracaktır.

KAYNAKÇA

- Abas, M. A. (2023). Public policy and governance: Theory and practice. In A. Farazmand (Ed.), *Global encyclopedia of public administration, public policy, and governance* (pp. 10764-10770). Switzerland: Springer Nature.
- Althaus, C., & Threlfall, D. (2021). The policy cycle and policy theory: From theory-building to policy making. In W. B. Hildreth, G. J. Miller, & E. A. Lindquist (Eds.), *Handbook of public administration* (pp. 283-292). New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
- Bianchi, C. (2022). Enhancing policy design and sustainable community outcomes through collaborative platforms based on a dynamic performance management and governance approach. In *Research handbook of policy design* (pp. 411-433). UK: Edward Elgar.
- Capano, G., & Howlett, M. (2022). Instrumentation in policy design: Policy tools—From devices to activators. In B. G. Peters & G. Fontaine (Eds.), *Research handbook of policy design* (pp. 72-87). UK: Edward Elgar.
- Carley, M. (1980). *Rational technique in policy analysis*. Aldershot: Gower Publishing Company Limited.
- Cohen, M. D., March, J. G., & Olsen, J. P. (1972). A garbage can model of organizational choice. *Administrative Science Quarterly*, 17(1), 1-25.
- Çevik, H. H., & Demirci, S. (2012). *Kamu politikası* (2. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Demir, F. (2015). *Kamu Politikası ve Politika Analizi Çalışmalarının Teorik Çerçevesi*. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (30), 107-120.
- DiNitto, D., & Johnson, D. (2016). *Social welfare politics and public policy* (8th ed.). London: Pearson Education, Inc.
- Downs, A. (1957). An economic theory of political action in a democracy. *Journal of political economy*, 65(2), 135-150.
- Dunn, W. N. (2014). *Public policy analysis* (5th ed.). New York: Pearson New International Edition.
- Dunlop, C. A. (2020). Policy learning and policy failure: Definitions, dimensions, and intersections. In C. A. Dunlop (Ed.), *Policy learning and policy failures* (pp. 1-22). Bristol, UK: Policy Press.
- Dye, T. R. (1987). *Understanding public policy* (6th ed.). London: Prentice Hall International.
- Esping-Andersen, G. (1990). *The three worlds of welfare capitalism*. New Jersey: Princeton University Press.
- Etzioni, A. (2006). The unique methodology of policy research. In M. Moran, M. Rein, & R. E. Goodin (Eds.), *The Oxford handbook of public policy* (pp. 833-843). Oxford: Oxford University Press.
- Fischer, F. (2003). *Reframing public policy: Discursive politics and deliberative practices*. Oxford: Oxford University Press.
- Gerston, L. N. (2014). *Public policy making: Process and principles*. New York: Routledge.
- Gül, H. (2015). *Kamu Politikası Analizi, Yöntemleri ve Teknikleri*. *Yasama Dergisi*(29), 5-31. <https://doi.org/10.4135/9781412973533.d29>
- Herring, E. P. (1936) *Public Administration and the Public Interest*. New York: McGraw-Hill.

- Hill, M., & Hupe, P. (2002). *Implementing public policy: Governance in theory and in practice*. London: Sage.
- Hyden, G. (2021). Theorising public policy in Africa. In G. Onyango (Ed.), *Routledge handbook of public policy in Africa* (pp. 46-56). New York: Routledge.
- Kooiman, J. (2003). *Governing as governance*. London: Sage Publications.
- Kpessa-Whyte, M., & Tsekpo, K. (2021). Reflections on the political economy of public policy analysis in Africa. In G. Onyango (Ed.), *Routledge handbook of public policy in Africa* (pp. 107-116). New York: Routledge.
- Lasswell, H.D. (1958). *Politics: Who Gets What, When, How*. New York: Meridian Books.
- Lee, H. Y. (2023). *The Principles of Policy Thought: A Philosophical Approach to Public Policy*. New York: Taylor & Francis.
- Lineberry, R. L. (1975). Equality, public policy and public services: The underclass hypothesis and the limits to equality. *Policy & Politics*, 4(2), 67-84.
- Lipsky, M. (1980). Street-level bureaucracy: The critical role of street-level bureaucrats. *Classics of public administration*, 414-422.
- Macdonald, R. A. (2005a). The Swiss army knife of governance. *Designing government: From instruments to governance*, 203, 214-224.
- Macdonald, R. (2005b). Policy instruments and their evaluation. In M. Moran, M. Rein, & R. E. Goodin (Eds.), *The Oxford handbook of public policy* (pp. 833-843). Oxford University Press.
- Mbarga, A. B. A. (2021). Public policy in Cameroon: State-building programs under the influence. In G. Onyango (Ed.), *Routledge handbook of public policy in Africa* (pp. 350-360). New York: Routledge.
- McConnell, A. (2010). *Understanding policy success: Rethinking public policy*. London: Palgrave Macmillan.
- Mohr, L. B. (1995). *Impact analysis for program evaluation* (2nd ed.). UK: Sage Publications.
- Peters, B. G. (2021a). *Advanced introduction to public policy*. UK: Edward Elgar Publishing.
- Peters, B. G. (2021b). *The politics of bureaucracy: An introduction to comparative public administration*. New York: Routledge.
- Peters, B. G., & Fontaine, G. (2022). Introduction to the research handbook of policy design: Operationalizing the policy design framework. In B. G. Peters & G. Fontaine (Eds.), *Research handbook of policy design* (pp. 1-39). UK: Edward Elgar.
- Peters, B. G., & Pierre, J. (2000). Citizens versus the new public manager: The problem of mutual empowerment. *Administration & Society*, 32(1), 9-28.
- Pressman, J. L., & Wildavsky, A. (1984). *Implementation: How great expectations in Washington are dashed in Oakland; Or, why it's amazing that federal programs work at all*. California: University of California Press.
- Rhodes, R. A.W. (1996). The new governance: governing without government. *Political studies*, 44(4), 652-667.
- Rittel, H. W. J., & Webber, M. M. (1973). Dilemmas in a general theory of planning. *Policy Sciences*, 4(2), 155-169.

- Rosenwald, M. (2006). Exploring the political diversity of social workers. *Social Work Research*, 30(2), 121-126.
- Rosenwald, M. (2023). *Political ideology and social work*. New York: Columbia University Press.
- Sabatier, P. A. (1988). An advocacy coalition framework of policy change and the role of policy-oriented learning therein. *Policy Sciences*, 21(2-3), 129-168.
- Sabatier, P. A. (2007). *Theories of the policy process* (2nd ed.). Boulder, CO: Westview Press.
- Schneider, A., & Ingram, H. (1993). Social construction of target populations: Implications for politics and policy. *American Political Science Review*, 87(2), 334-347.
- Shafritz, J. M., Russell, E. W., Borick, C. P., & Hyde, A. C. (2023). *Introducing public administration* (10th ed.). New York: Routledge.
- Smith, K. B., & Larimer, C. W. (2018). *The public policy theory primer* (3rd ed.). New York: Routledge.
- Tshombe, L. M., & Molokwane, T. (2021). Public policymaking in Africa. In G. Onyango (Ed.), *Routledge handbook of public policy in Africa* (pp. 179-190). New York: Routledge.
- Weimer, D. L., & Vining, A. R. (2005). *Policy analysis: Concepts and practice* (4th ed.). New York: Prentice Hall.
- Wertheimer, A. (2002). Liberty, Coercion, and the Limits of the State. In *The Blackwell Guide to Social and Political Philosophy*, R.L. Simon (Ed.). (pp. 38-59). Massachusetts: Blackwell Publishers Ltd. <https://doi.org/10.1002/9780470756621.ch2>
- Yanow, D. (2000). *Conducting interpretive policy analysis*. California: Sage Publications.

EXTENDED SUMMARY

The study explores the complex relationship between public policy and public administration, focusing on the processes of policy-making and their effectiveness. The primary aim is to establish a framework for creating and implementing practical and sustainable public policies in Turkey that are grounded in scientific and rational decision-making, enhance bureaucratic efficiency, and ensure citizen participation. By evaluating the success of public policies and effectively operating feedback mechanisms, the study seeks to contribute to improving policy processes and offer suggestions for better practices in the field of public policy, drawing from universal knowledge and experiences.

The study identifies a significant problem in the interplay between public policy and public administration, particularly within the Turkish context. The challenge arises from the historical, political, and socio-economic dynamics that shape public administration through public policy. In Turkey, public administration is deeply intertwined with politics, creating a complex environment where political actors and the bureaucracy, influenced by political dynamics, play a crucial role in forming and implementing policies. This complexity presents challenges in achieving effective and sustainable public policies.

The research employs a comprehensive analytical approach, examining public policy's historical and theoretical foundations and its relationship with public administration. It involves a detailed review of literature and theoretical frameworks that highlight the evolution of public policy as a concept and its practical implications in modern governance. The study also analyzes the role of bureaucracy in implementing public policies and the impact of political dynamics on policy processes. By integrating theoretical insights with practical observations, the study provides a holistic understanding of the challenges and opportunities in public policy-making.

The study reveals that the success of public policies on a universal scale is measured by the effectiveness of policy processes and the level of achievement of program goals. It highlights the significant role of bureaucracy in implementing public policies and the impact of political actors in shaping these policies. The research identifies that in Turkey, the shaping of public administration through public policy is heavily influenced by historical, political, and socio-economic factors. The study underscores the importance of scientific and rational decision-making in policy formulation and the need for increased efficiency in bureaucracy to achieve policy success.

Furthermore, the study finds that evaluating public policy success and effectively operating feedback mechanisms are crucial for improving policy processes. It emphasizes the need for transparency, accountability, and citizen participation in creating and implementing public policies. The research suggests that these elements are essential for enhancing the effectiveness of public administration and the success of public policies.

The study concludes that public policy and public administration are inherently linked, influencing the other in the governance process. In Turkey, the historical and socio-political context plays a crucial role in shaping public administration through public policy. The research highlights the need for a scientific and rational approach to policy-making, emphasizing the importance of understanding policy issues and conceptualizing them effectively.

The study advocates for establishing effective and sustainable public policies in Turkey based on scientific and rational decisions, increased bureaucratic efficiency, and enhanced citizen participation. It calls for evaluating public policy success and implementing feedback

mechanisms to improve policy processes. By offering suggestions for better practices in public policy, the study aims to contribute to developing more effective governance strategies in Turkey.

In summary, the research provides a comprehensive analysis of the emergence and evolution of public policy from the public administration perspective, offering valuable insights into the challenges and opportunities in policy-making and implementation. It underscores the importance of a collaborative and informed approach to public policy, aiming to enhance the state's capacity to address social issues and effectively meet its citizens' needs.